

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«18» липня 2024 року

№ 60/5-рк/к

м. Київ

Головне управління
Національної поліції
в Київській області
вул. Володимирська,
буд. 15, м. Київ, 01001

*Про припинення дій, що містять ознаки
порушення законодавства про захист
економічної конкуренції, усунення причин
виникнення цього порушення і умов,
що йому сприяють*

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

(1) Дії Головного управління Національної поліції в Київській області (далі – ГУ Національної поліції в Київській області), які полягають в укладанні договорів про доставлення затриманих транспортних засобів та їх зберігання, із суб'єктом господарювання недержавної форми власності, що був визначений не на конкурсних засадах, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу влади, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринках послуг з доставки (транспортування) та зберігання тимчасово затриманих працівниками ГУ Національної поліції в Київській області транспортних засобів на спеціальні майданчики за допомогою спеціальних автомобілів - евакуаторів в межах Київської області.

2. ОРГАН ВЛАДИ, ЯКОМУ НАДАЮТЬСЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ

(2) Національна поліція України включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган державної влади. Ідентифікаційний код юридичної особи 40108578, місцезнаходження: 01601, м. Київ, вул. Богомольця, 10.

(3) Основним видом діяльності Національної поліції України є Державне управління загального характеру (код за КВЕД 84.11).

(4) Відповідно до статті 1 Закону України «Про Національну поліцію» Національна поліція України (поліція) – це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку.

(5) Згідно із частиною першою статті 13 Закону України «Про Національну поліцію» систему поліції складають:

- центральний орган управління поліції;
- територіальні органи поліції.

(6) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про Національну поліцію» **територіальні органи** поліції утворюються як юридичні особи публічного права в Автономній Республіці Крим, **областях**, містах Києві та Севастополі, районах, містах, районах у містах та як міжрегіональні (повноваження яких поширюються на декілька адміністративно-територіальних одиниць) територіальні органи у межах граничної чисельності поліції і коштів, визначених на її утримання.

(7) Постановою Кабінету Міністрів України від 16.09.2015 № 730 «Про утворення територіальних органів Національної поліції та ліквідацію територіальних органів Міністерства внутрішніх справ» утворено, як юридичну особу публічного права територіальні органи Національної поліції, зокрема, ГУ Національної поліції в Київській області.

(8) ГУ Національної поліції в Київській області включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган державної влади. Ідентифікаційний код юридичної особи 40108616, місцезнаходження: 01601, м. Київ, вул. Володимирська, 15.

(9) Основним видом діяльності ГУ Національної поліції в Київській області є діяльність у сфері охорони громадського порядку та безпеки (код за КВЕД 84.24).

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

(10) Північне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 12.01.2024 № 13-01/30 (вх. Відділення від 15.01.2024 № 60-01/10К) здійснює державний контроль за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції у сфері доставлення та зберігання тимчасово затриманих транспортних засобів.

(11) Під час здійснення вищевказаного контролю Відділенням було направлено до ГУ Національної поліції в Київській області лист про надання інформації від 24.01.2024 № 60-02/261.

(12) Листом від 01.02.2024 № 76/109/04/39-2024 (вх. Відділення від 02.02.2024 № 60-01/437) ГУ Національної поліції в Київській області надало відповідь на вищевказаний лист.

(13) Відділенням було направлено до ГУ Національної поліції в Київській області лист про надання інформації від 05.02.2024 № 60-02/476.

(14) Листом від 16.02.2024 № 96/109/05/39-2024 (вх. Відділення від 16.02.2024 № 60-01/675) ГУ Національної поліції в Київській області надало відповідь на вищевказаний лист.

(15) Відділенням було направлено до ГУ Національної поліції в Київській області лист про надання інформації від 05.03.2024 № 60-02/972.

(16) Листом від 13.03.2024 № СЕД-640-2024 (вх. Відділення від 16.02.2024 № 60-01/675) ГУ Національної поліції в Київській області надало відповідь на вищевказаний лист.

(17) Відділенням було направлено до товариства з обмеженою відповідальністю «ТАЙМ ЛОГІСТИК» вимогу про надання інформації від 05.03.2024 № 60-02/971.

(18) Вказана вимога була повернута до Відділення за закінченням терміну зберігання.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

(19) Діяльність у сфері надання послуг з автомобільних перевезень речових доказів – транспортних засобів, які будуть вилучені працівниками поліції на спеціальний майданчик, регулюється, зокрема:

- Порядком тимчасового затримання працівниками уповноважених підрозділів Національної поліції транспортних засобів та їх зберігання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.12.2008 № 1102 (далі – Порядок № 1102);
- Наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства фінансів України від 10.10.2013 № 967/1218/869 «Про затвердження розмірів плат за транспортування і зберігання тимчасово затриманих транспортних засобів на спеціальних майданчиках (стоянках)» (далі – Наказ № 967/1218/869).

(20) Відповідно до абзацу першого пункту 2 Постанови Кабінету Міністрів України від 17.12.2008 № 1102 «Про затвердження Порядку тимчасового затримання працівниками уповноважених підрозділів Національної поліції транспортних засобів та їх зберігання» (далі – Постанова № 1102) Національна поліція має забезпечити функціонування спеціальних майданчиків і стоянок для зберігання тимчасово затриманих транспортних засобів.

(21) Згідно з абзацом другим пункту 2 Постанови № 1102 **дозволено** територіальним (у тому числі міжрегіональним) органам Національної поліції для доставляння та зберігання тимчасово затриманих транспортних засобів **укладати договори з державними підприємствами, які належать до сфери управління Міністерства внутрішніх справ або Національної поліції**. У разі потреби зазначені державні підприємства залучають **на конкурсних засадах** підприємства, установи та організації недержавної форми власності для надання окремих видів таких послуг.

(22) Пунктом 1 Порядку № 1102 визначено, що цей порядок визначає процедуру тимчасового затримання транспортних засобів працівниками уповноважених підрозділів Національної поліції (далі – поліцейські), зберігання таких транспортних засобів на спеціальних майданчиках і стоянках, а також їх повернення.

(23) Згідно із пунктом 2 Порядку № 1102 тимчасове затримання транспортного засобу проводиться поліцейським у разі наявності в нього підстав вважати, що водієм вчинено порушення, передбачені частинами першою - четвертою, шостою і сьомою статті 121, статтею 121³, частинами третьою, п'ятою - сьомою статті 122 (у частині порушення правил зупинки, стоянки, що створюють перешкоди дорожньому руху або загрозу безпеці руху, порушення правил зупинки чи стоянки на місцях, що позначені відповідними дорожніми знаками або дорожньою розміткою, на яких дозволено зупинку чи стоянку лише транспортних засобів, якими керують водії з інвалідністю або водії, які перевозять осіб з інвалідністю, транспортних засобів, оснащених електричними двигунами (одним чи декількома), статтями 122⁵, 124, 126, частинами першою - четвертою статті 130, статтями 132¹, 206¹ КУпАП.

(24) Абзацом другим пункту 2 Порядку № 1102 визначено, що тимчасове затримання транспортного засобу здійснюється також у разі виявлення транспортного засобу боржника, оголошеного в розшук відповідно до статті 36 Закону України «Про виконавче провадження».

(25) Пунктом 2¹ Порядку № 1102 визначено, що за наявності правових підстав, передбачених пунктом 2 цього порядку, тимчасове затримання транспортного засобу проводиться шляхом його блокування або доставлення для зберігання на спеціальний майданчик чи стоянку.

(26) Тимчасове затримання транспортного засобу шляхом доставлення його для зберігання на спеціальний майданчик чи стоянку проводиться виключно за умов, що розміщення такого транспортного засобу суттєво перешкоджає дорожньому руху чи створює загрозу безпеці руху, або транспортний засіб розміщений на місцях, призначених для зупинки, стоянки, безоплатного паркування транспортних засобів, якими керують водії з інвалідністю або водії, які перевозять осіб з інвалідністю, або на місцях, призначених для зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, оснащених електричними двигунами (одним чи декількома).

(27) За відсутності умов, зазначених в абзаці другому цього пункту, тимчасове затримання транспортного засобу проводиться шляхом блокування за допомогою технічних пристроїв.

(28) Пунктом 3 Порядку № 1102 визначено, що доставлення транспортного засобу на спеціальний майданчик чи стоянку здійснюється за допомогою спеціальних автомобілів - евакуаторів (далі – евакуатор), у тому числі тих, що **належать підприємствам, установам та організаціям**, які провадять діяльність, пов'язану з транспортуванням транспортних засобів, і з **якими територіальним (у тому числі міжрегіональним) органом Національної поліції укладені в установленому порядку договори**.

(29) Для доставлення транспортного засобу на спеціальний майданчик чи стоянку поліцейський викликає евакуатор через чергового відповідного територіального органу Національної поліції.

(30) Отже, вступ та подальша участь на ринку послуг з доставлення тимчасово затриманих транспортних засобів на спеціальні майданчики чи стоянки в межах відповідної території передбачають адміністративне обмеження у вигляді необхідності укладання договору із територіальним органом Національної поліції.

(31) При цьому, чинним законодавством не передбачено укладання органами Національної поліції договорів про надання послуг з доставлення тимчасово затриманих транспортних засобів із суб'єктами господарювання недержавної форми власності, що були визначені не на конкурсних засадах.

5. ОБСТАВИНИ, ЯКІ МІСТЯТЬ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

(32) Листом від 01.02.2024 № 76/109/04/39-2024 (вх. Відділення від 02.02.2024 № 60-01/437) ГУ Національної поліції в Київській області повідомило, що доставлення транспортних засобів на спеціальні майданчики здійснюється на підставі укладених договорів, а саме:

- від 01.10.2018 № 705, укладеного між ГУ Національної поліції в Київській області та товариством з обмеженою відповідальністю «ТАЙМ ЛОГІСТИК» (далі – ТОВ «ТАЙМ ЛОГІСТИК»);

- від 20.04.2023 № 528, переукладений між ГУ Національної поліції в Київській області та ТОВ «ТАЙМ ЛОГІСТИК» (далі разом – Договори).

(33) Аналіз Договорів вказує, зокрема, на наступне:

- їх предметом є передача ГУ Національної поліції в Київській області ТОВ «ТАЙМ ЛОГІСТИК» на безоплатне відповідальне зберігання тимчасово затримані транспортні засоби (автомобілі транспортні засоби, спеціальна техніка, плавзасоби, причепи – далі транспортний засіб, ТЗ), та зобов'язання ТОВ «ТАЙМ ЛОГІСТИК» в порядку та на умовах, що визначені у договорі здійснювати за допомогою спеціальних автомобілів-евакуаторів їх доставлення та відповідальне зберігання на спеціальних майданчиках,

адреси яких вказані в додатку 1 до договору. ТЗ є засобами, що тимчасово затриманні або вилучені, у встановленому чинним законодавством порядку, співробітниками ГУ Національної поліції в Київській області.

(34) Листом від 13.03.2024 № СЕД-640-2024 (вх. Відділення від 14.03.2024 № 60-01/1021) ГУ Національної поліції в Київській області зазначило, зокрема, підстави укладання Договорів.

(35) ГУ Національної поліції в Київській області зазначило, що 29.06.2016 уклало договір № 154 «Про зберігання та доставлення транспортних засобів на спеціальні майданчики» з Державним підприємством Міністерства внутрішніх справ України «РОЗВИТОК».

(36) У зв'язку з припиненням діяльності Державного підприємства Міністерства внутрішніх справ України «РОЗВИТОК», ГУ Національної поліції в Київській області уклало з Київською філією Державного підприємства Міністерства внутрішніх справ України «Інформ-Ресурси» договір від 28.12.2017 № 811 «Про доставлення та зберігання транспортних засобів на спеціальні майданчики».

(37) В подальшому між ГУ Національної поліції в Київській області та центральною філією Державного підприємства Міністерства внутрішніх справ України «Інформ-Ресурси», у зв'язку із зверненням 06.07.2018 останнього до ГУ Національної поліції в Київській області, було укладено договір від 27.07.2018 № 543 «Про співробітництво».

(38) Однак, починаючи з 2018 року по червень 2024 року Державне підприємство Міністерства внутрішніх справ України «Інформ-Ресурси» перебуває в стані припинення.

(39) Водночас, у зв'язку з тим, що ТОВ «ТАЙМ ЛОГІСТИК» був субпідрядником Державного підприємства Міністерства внутрішніх справ України «РОЗВИТОК», а в подальшому Державного підприємства Міністерства внутрішніх справ України «Інформ-Ресурси», ГУ Національної поліції в Київській області уклало з ТОВ «ТАЙМ ЛОГІСТИК» договір від 01.10.2018 № 705 «Про доставлення затриманих транспортних засобів та їх зберігання».

(40) При цьому, у зв'язку із зміною директора ТОВ «ТАЙМ ЛОГІСТИК», був переукладений договір від 20.04.2023 № 528 «Про доставлення тимчасово затриманих транспортних засобів та їх зберігання», який є чинним станом на 13.03.2024.

(41) Таким чином, Договори були укладені **напрямү** без застосування конкурсного відбору.

(42) Разом з тим, за наявною у Відділення інформацією з відкритих джерел у мережі Інтернет, в Київській області з основним видом діяльності **обслуговування наземного транспорту (код за КВЕД 52.21) налічується 351 суб'єкт господарювання**, з яких 114 є компаніями (товариствами з обмеженою відповідальністю, приватними підприємствами тощо), а 237 є фізичними особами-підприємцями. Таким чином, 351 суб'єкт господарювання потенційно міг прийняти участь у конкурсному відборі для надання послуг з доставки (транспортування) та зберігання тимчасово затриманих працівниками ГУ Національної поліції в Київській області транспортних засобів на спеціальні майданчики за допомогою спеціальних автомобілів - евакуаторів в межах Київської області.

(43) Як було вказано у пункті 28 цих рекомендацій, пунктом 3 Порядку № 1102 визначено, що доставлення транспортного засобу на спеціальний майданчик чи стоянку здійснюється за допомогою спеціальних автомобілів - евакуаторів, у тому числі тих, що **належать підприємствам, установам та організаціям**, які провадять діяльність,

пов'язану з транспортуванням транспортних засобів, і з якими територіальним (у тому числі міжрегіональним) органом Національної поліції укладені в установленому порядку договори.

(44) Отже, вступ на ринок послуг з доставлення тимчасово затриманих транспортних засобів на спеціальні майданчики чи стоянки в межах відповідної території адміністративно обмежений необхідністю укладання договору із територіальним органом Національної поліції в установленому порядку.

(45) Водночас, дії щодо укладання органами Національної поліції, яким є ГУ Національної поліції в Київській області, договорів про доставлення затриманих транспортних засобів та їх зберігання із суб'єктами господарювання недержавної форми власності, що були визначені не на конкурсних засадах можуть призвести до недопущення конкуренції на відповідному ринку.

(46) При цьому, причиною укладання таких договорів є бездіяльність ГУ Національної поліції в Київській області, у вигляді не реалізації механізмів, передбачених нормативно правовими актами, а саме Постановою № 1102, які полягають у створенні конкурентного середовища для залучення на конкурсних засадах підприємств, установ та організацій недержавної форми власності для надання окремих видів послуг.

6. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ

(47) Відсутність належних (конкурентних) умов відбору суб'єктів господарювання недержавної форми власності для здійснення доставлення тимчасово затриманих працівниками ГУ Національної поліції в Київській області транспортних засобів на спеціальні майданчики за допомогою спеціальних автомобілів - евакуаторів у межах Київської області, може призвести до порушення умов конкуренції між суб'єктами господарювання недержавної форми за право входу на відповідний ринок завдяки власним досягненням.

(48) Отже, укладання ГУ Національної поліції в Київській області протягом шести років поспіль договорів про доставлення затриманих транспортних засобів та їх зберігання із суб'єктом господарювання недержавної форми власності, що був визначений не на конкурсних засадах, може призвести до недопущення конкуренції на ринках послуг з доставки (транспортування) та зберігання тимчасово затриманих працівниками ГУ Національної поліції в Київській області транспортних засобів на спеціальні майданчики за допомогою спеціальних автомобілів - евакуаторів в межах Київської області.

(49) Відповідно до частини третьої статті 18 Господарського кодексу України органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється приймати акти та вчиняти дії, які усувають конкуренцію або необґрунтовано сприяють окремим конкурентам у підприємницькій діяльності, чи запроваджують обмеження на ринку, не передбачене законодавством. Законом можуть бути встановлені винятки з цього правила з метою забезпечення національної безпеки, оборони чи інших загальносуспільних інтересів.

(50) Згідно з частиною другою статті 25 Господарського Кодексу України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.

(51) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» **економічна конкуренція** – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

(52) Згідно з частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

(53) Виконання органами влади та органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення конкурентного середовища для здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання завдяки власним досягненням, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою економічної конкуренції.

(54) Недотримання органами влади та органами місцевого самоврядування зазначених принципів призводить до спотворення конкуренції та відповідно до нездійснення ними заходів щодо сприяння розвитку конкуренції, що є одним із заходів, який забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.

(55) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

(56) Згідно з пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів влади є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

(57) *Таким чином, дії ГУ Національної поліції в Київській області, які полягають в укладанні договорів «Про доставлення тимчасово затриманих транспортних засобів та їх зберігання», із суб'єктом господарювання недержавної форми власності, що був визначений не на конкурсних засадах, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу влади, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринках послуг з доставки (транспортування) та зберігання тимчасово затриманих працівниками ГУ Національної поліції в Київській області транспортних засобів на спеціальні майданчики за допомогою спеціальних автомобілів - евакуаторів в межах Київської області.*

(58) Згідно з частиною першою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-

господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, - щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.

Враховуючи наведене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цього порушення і умов, що йому сприяють, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктами 3 та 8 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає наступні обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Головному управлінню Національної поліції в Київській області (ідентифікаційний код юридичної особи 40108616; м. Київ) припинити дії, які полягають в укладанні договорів про доставлення тимчасово затриманих транспортних засобів та їх зберігання із суб'єктом господарювання недержавної форми власності, що був визначений не на конкурсних засадах, які містять ознаки порушення, передбаченого частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», усунути причини і умови, що їм сприяють, шляхом визначення надавачів таких послуг на конкурсних (конкурентних) засадах.

Про результати розгляду рекомендацій письмово повідомити Північне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у **двомісячний строк** з дня їх отримання, із наданням підтвердних документів.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Звертаємо увагу, що відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умов виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито необхідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

**Голова адміністративної колегії -
в.о. голова відділення**

Андрій КАШНІКОВИЧ